

Datum van
inontvangstneming

:

03/12/2013

Zaak C-558/13

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

29 oktober 2013

Verwijzende rechter:

Krajský súd v Prešove / Tsjechische Republiek

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2013

Verzoekende partij:

CD Consulting s.r.o.

Verwerende partij:

Marián Vasko

BESLISSING

In de zaak tussen **CD Consulting, s.r.o., verzoekster**, gevestigd (omissis) te 130 00 Praag 3, Tsjechië (omissis), vertegenwoordigd door Fridrich Paľko, s.r.o., (omissis), 811 09 Bratislava, en **Marián Vasko, verweerder**, woonachtig te Čukalovce 44, [Slowaakse Republiek], betreffende de **niet-nakoming van een wisselverbintenis** (omissis), heeft de Krajský súd v Prešove **beslist** als volgt.

I. Krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: „VWEU”) (omissis) en artikel 19, lid 3, sub b, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, wordt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moeten artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en artikel 4 van richtlijn 87/102/EEG van de Raad van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan een wettelijke regeling van een lidstaat als die welke in het hoofdgeding aan de orde is, volgens welke de nationale rechter die uitspraak moet doen over de aan een geëndosseerde wissel verbonden rechten in beginsel in geen enkel stadium van de procedure de aan de wissel ten grondslag liggende overeenkomst en de oorzaak van de rechtsbetrekking ambtshalve kan beoordelen noch ambtshalve kan nagaan of eventueel sprake is van oneerlijke contractuele bedingen dan wel van schending van de bepalingen inzake de niet-vermelding van het jaarlijkse kostenpercentage in een consumentenkredietovereenkomst?

(omissis)

Motivering

I. Rechtsgebied binnen het recht van de Europese Unie

Harmonisatie van wettelijke bepalingen

Consumentenbescherming

II. Feiten

- 1 Op 7 september 2009 sloot de onderneming POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (hierna: „POHOTOVOSTĚ”) met M. Vasko, verweerder, een overeenkomst inzake een consumentenkrediet ten bedrage van 500 EUR (kredietovereenkomst nr. 805700014). De overeenkomst maakte geen melding van het jaarlijkse kostenpercentage (hierna: „JKP”) en voorzag in een geldboete van 0,25 % rente

per dag – dat wil zeggen 91,25 % rente per jaar – voor het geval dat de debiteur het consumentenkrediet te laat afloste. Een dergelijke geldboete is in het verleden reeds gekwalificeerd als een oneerlijke contractuele bepaling. Het krediet was gewaarborgd [OR.2] door een blanco wissel, waarop het verschuldigde bedrag niet was ingevuld.

- 2 Ten tijde van de sluiting van de overeenkomst gold wet nr. 258/2001 op het consumentenkrediet, die uitvoering gaf aan richtlijn 87/102 van de Raad van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet (hierna: „richtlijn 87/102”).
- 3 Op 1 oktober 2010 wees de onder de vennootschap Slovenská rozhodcovská a.s. vallende Stály rozhodcovský súd (permanente arbitragerechtbank) op verzoek van POHOTOVOSTĚ een arbitraal vonnis, waarbij Vasko werd gelast uit hoofde van de voormelde overeenkomst 1200,13 EUR te betalen, vermeerderd met een geldboete bestaande uit 0,25 % rente per dag op dat bedrag, vanaf 16 februari 2010 tot volledige aflossing van de schuld, alsook de wettelijke interesten tegen een jaarlijkse rentevoet van 6 % op datzelfde bedrag met ingang van 24 mei 2010 tot aflossing van de schuld. Bij dat vonnis werd Vasko tevens veroordeeld tot betaling van de kosten van de arbitrageprocedure ten bedrage van 313,65 EUR. Alle voornoemde bedragen dienden uiterlijk drie dagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde zou gaan, te zijn betaald.
- 4 Op grond van dat arbitraal vonnis diende POHOTOVOSTĚ een verzoek om gedwongen tenuitvoerlegging in. Onder verwijzing naar het arrest van het Hof in de gevoegde zaken C-240/98 tot en met C-244/98 en richtlijn 93/13/EEG van de Raad wees de Okresný súd Humenné (arrondissementsrechtbank Humenné), als executierechter, het verzoek van de gerechtsdeurwaarder echter af, op grond dat het arbitragebeding een oneerlijk beding in een consumentenovereenkomst vormde (beschikking van de Okresný súd Humenné van 11 juni 2011, nr. 21Er 29/2011-14).
- 5 Daarop endosseerde POHOTOVOSTĚ de wissel die zijn oorsprong had in consumentenovereenkomst nr. 805700014 aan verzoekster CD Consulting s.r.o. (hierna: „CD Consulting”), die was gevestigd in het aangrenzende Tsjechië.
- 6 Op 28 maart 2013 diende CD Consulting bij de Okresný súd Humenné een vordering in tot betaling van de wissel overeenkomstig verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen. Tot op de datum waarop de onderhavige beslissing is geweest, vordert CD Consulting betaling van 1015,13 EUR, vermeerderd met een geldboete bestaande uit 0,25 % rente per dag en verdere interesten tegen een jaarlijkse rentevoet van 6 %. In totaal vordert CD Consulting tot op de datum van de onderhavige beslissing een bedrag van 4897,76 EUR.

- 7 Bij vonnis van 9 juli 2013 wees de Okresný súd Humenné die vordering af op grond dat verzoekster de overeenkomst die aan de wissel ten grondslag lag, niet had overgelegd, hoewel zij daarom was verzocht.
- 8 CD Consulting heeft tegen dat vonnis hoger beroep ingesteld bij de Krajský súd v Prešove (regionaal Hof te Prešov). In haar verzoekschrift zet zij onder meer uiteen dat zij rechten doet gelden die zij ontleent aan een wissel en dat de bepalingen van de overeenkomst waarin de wissel zijn oorsprong vindt, met het oog op de beslechting van het geding niet relevant zijn. Voorts wijst zij erop dat zij die overeenkomst niet in haar bezit heeft.
- 9 Het thans bij de Krajský súd v Prešove aanhangige geding betreft de aan een wissel verbonden rechten, het probleem van het abstracte karakter van wissels en het bijzonder moeilijke onderzoek naar de oorzaak van de rechtsverhouding die aan de wissel ten grondslag ligt. Hiermee hangt een andere rechtsvraag samen, namelijk of de rechter **ambtshalve** mag nagaan of er sprake is van oneerlijke contractuele bedingen in het kader van een beroep in rechte waarin aan een wissel verbonden rechten worden aangevoerd. Evenzo rijst de vraag of de rechter **ambtshalve** mag beoordelen of er sprake is van schending van het nationale recht tot omzetting van richtlijn 87/102, **[OR.3]**, volgens hetwelk het krediet wordt geacht rente- en kostenvrij te zijn, wanneer niet wordt vermeld wat het JKP is (beschikking C-76/10, punt 76).

III. Toepasselijke bepalingen

Bepalingen van nationaal recht

Volgens artikel 4, lid 3, van wet nr. 250/2001 op het consumentenkrediet „wordt het verleende krediet geacht **rente- en kostenvrij** te zijn, indien in de consumentenkredietovereenkomst geen opgave wordt gedaan van de in lid 2, sub a, b, d tot en met j, k en l, vermelde gegevens”.

Overeenkomstig artikel 495 van wet nr. 40/1964 tot vaststelling van het burgerlijk wetboek (hierna: „burgerlijk wetboek”), „leidt het feit dat geen melding wordt gemaakt van de grond waarop de debiteur gehouden is, zijn verbintenis na te komen, niet tot de ongeldigheid van de verbintenis. Het staat echter aan de schuldeiser te bewijzen wat de grond van de verbintenis is, **tenzij** het gaat om effecten of **andere schuldinstrumenten met betrekking waartoe wettelijk is bepaald dat de schuldeiser dat bewijs niet hoeft te leveren**”.

De wissel is een schuldinstrument.

Overeenkomstig artikel 17 van wet nr. 191/1950 betreffende wisselbrieven en cheques (hierna: „wisselbriefwet”), „kan degene op wie een wissel is getrokken **jegens de begunstigde geen bezwaren formuleren** die zijn gebaseerd op zijn

eigen relatie met de trekker of met de **vorige begunstigde**, behalve wanneer de begunstigde bij het verkrijgen van de wissel bewust ten nadele van de betrokkene heeft gehandeld”.

De prejudiciële vraag betreft de volgende bepalingen van Unierecht:

- artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB L 95, blz. 29) [hierna: „richtlijn 93/13”];
- richtlijn 98/27/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen;
- artikel 4, lid 2, van richtlijn 87/102/EEG van de Raad van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet (PB 1987, L 42, blz. 48) [hierna: „richtlijn 87/102”];
- artikel 11, lid 2, van richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van richtlijn 84/450/EEG van de Raad, richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/98/EG van het Europees Parlement en de Raad en van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad („richtlijn oneerlijke handelspraktijken”) (PB L 149, blz. 22) **[OR.4]** [hierna: „richtlijn 2005/29”].

Richtlijn 93/13

De twaalfde overweging van de considerans van richtlijn 93/13 luidt:

„Overwegende evenwel dat bij de huidige stand van de nationale wetgevingen slechts een gedeeltelijke harmonisatie in aanmerking komt; dat met name alleen de bedingen in overeenkomsten waarover niet afzonderlijk is onderhandeld onder deze richtlijn vallen; dat het van belang is de lidstaten de mogelijkheid te geven met inachtneming van het Verdrag in een hoger beschermingsniveau voor de consument te voorzien door middel van nationale voorschriften die strenger zijn dan die van deze richtlijn”.

De eenentwintigste overweging van de considerans van deze richtlijn luidt:

„Overwegende dat de lidstaten de nodige maatregelen dienen te treffen om te voorkomen dat in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument oneerlijke bedingen worden opgenomen; dat, als toch dergelijke bedingen zijn

opgenomen, deze de consument niet binden en de overeenkomst de partijen blijft binden indien zij zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan”.

De vierentwintigste overweging van de considerans van dezelfde richtlijn preciseert:

„Overwegende dat de gerechtelijke en administratieve instanties van de lidstaten over passende en doeltreffende middelen moeten beschikken om een eind te maken aan de toepassing van oneerlijke bedingen in overeenkomsten met consumenten”.

Artikel 6 van richtlijn 93/13 bepaalt:

„1. De lidstaten bepalen dat oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument onder de in het nationale recht geldende voorwaarden de consument niet binden en dat de overeenkomst voor de partijen bindend blijft indien de overeenkomst zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan.”

Artikel 7, lid 1, van deze richtlijn is als volgt geformuleerd:

„De lidstaten zien erop toe dat er in het belang van de consumenten alsmede van de concurrerende verkopers, doeltreffende en geschikte middelen bestaan om een eind te maken aan het gebruik van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen consumenten en verkopers.”

Richtlijn 87/102

3 De vijftwintigste overweging van de considerans van richtlijn 87/102, zoals gewijzigd door richtlijn 98/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 (PB L 101, blz. 17), luidt:

„Overwegende dat deze richtlijn voorziet in een zekere mate van onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten op het gebied van het consumentenkrediet en in een zekere mate van consumentenbescherming, doch dat deze richtlijn de lidstaten niet mag beletten strengere maatregelen ter bescherming van de consument vast te stellen of aan te nemen, een en ander met inachtneming van hun verplichtingen krachtens het Verdrag”.

Artikel 1 van richtlijn 87/102 bepaalt:

- „1. Deze richtlijn is van toepassing op kredietovereenkomsten.
2. In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:
 - a) ‚consument’: een natuurlijk persoon die ten aanzien van de onder deze richtlijn vallende transacties handelt voor doeleinden buiten zijn bedrijf of beroep;

- b) ‚kredietgever’: een natuurlijk persoon of rechtspersoon of een groep van dergelijke personen, die in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep krediet verleent;
- c) ‚kredietovereenkomst’: een overeenkomst waarbij een kredietgever aan een consument in de vorm van uitstel van betaling, van een lening of van een andere soortgelijke financieringsregeling, krediet verleent of toezegt.

[...]

- d) ‚totale kosten van het aan de consument verleende krediet’: alle kosten, met inbegrip van de rente en de andere kosten, die de consument verplicht is voor het krediet te betalen;
- e) ‚jaarlijks kostenpercentage’: de totale kosten van het aan de consument verleende krediet, uitgedrukt in een percentage op jaarbasis van het verleende krediet en berekend overeenkomstig artikel 1 bis.”

Artikel 1 bis van deze richtlijn bepaalt:

„1. a) Het jaarlijks kostenpercentage dat de contante waarden van alle tussen de kredietgever en de consument overeengekomen of overeen te komen verbintenissen (leningen, aflossingen en kosten) op jaarbasis gelijkmaakt, wordt berekend volgens de wiskundige formule van bijlage II.

b) In bijlage III worden ter indicatie vier berekeningsvoorbeelden gegeven.

2. Voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage bepaalt men de totale kosten van het aan de consument verleende krediet, zoals omschreven in artikel 1, lid 2, sub d, met uitzondering van de volgende kosten:

- i) kosten die de consument moet betalen wegens niet-naleving van een in de kredietovereenkomst opgenomen verplichting;

[...]

iii) kosten voor overdracht van geldmiddelen, alsmede kosten voor de instandhouding van een rekening waarop de bedragen uit hoofde van het krediet, de rente en andere lasten moeten worden gedebiteerd, behalve wanneer de consument ter zake niet over een redelijke keuzevrijheid beschikt en wanneer deze kosten abnormaal hoog zijn; deze bepaling is echter niet van toepassing op de kosten voor de invordering van deze aflossingen of betalingen, ongeacht of zij contant dan wel op een andere wijze worden geïnd; **[OR.6]**

[...]

4. a) Het jaarlijks kostenpercentage wordt berekend op het moment waarop de kredietovereenkomst wordt gesloten, onverminderd de bepalingen van artikel 3 met betrekking tot mededelingen en reclameaanbiedingen.

b) Voor de berekening wordt uitgegaan van de hypothese dat de kredietovereenkomst geldt voor de overeengekomen tijdsduur en dat de kredietgever en de consument hun verplichtingen nakomen binnen de overeengekomen termijnen en op de overeengekomen data.

6. Bij kredietovereenkomsten waarin clausules zijn opgenomen op grond waarvan de rentevoet en het bedrag of het niveau van andere kosten die deel uitmaken van het jaarlijkse kostenpercentage doch op het tijdstip van de berekening daarvan niet kunnen worden gekwantificeerd, kunnen worden gewijzigd, wordt er voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage uitgegaan van de hypothese dat de rentevoet en de overige kosten vast blijven en tot het einde van de kredietovereenkomst worden toegepast.

[...]”

Artikel 4 van richtlijn 87/102 bepaalt:

„1. Kredietovereenkomsten worden schriftelijk aangegaan. De consument ontvangt een exemplaar van de schriftelijke overeenkomst.

2. De schriftelijke overeenkomst bevat:

a) **een opgave van het jaarlijkse kostenpercentage;**

b) een opgave van de voorwaarden waaronder het jaarlijkse kostenpercentage kan worden gewijzigd;

c) een opgave van bedrag, nummer en vervaldata of data van de betalingen die de consument moet verrichten voor de aflossing van het krediet en de betaling van rente en overige kosten, alsmede het totale bedrag van deze bepalingen, indien dat mogelijk is;

d) een opgave van de in artikel 1 bis, lid 2, genoemde kostenelementen, uitgezonderd de kosten verbonden aan het niet naleven van de contractuele verplichtingen, die niet zijn betrokken in de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage, doch die onder bepaalde omstandigheden door de consument moeten worden betaald, alsmede een specificatie van die omstandigheden. Indien het bedrag van deze elementen nauwkeurig bekend is, dient het te worden vermeld; zo niet, dan moet indien mogelijk een berekeningsmethode of een zo realistisch mogelijke raming worden verstrekt.

Wanneer het niet mogelijk is het jaarlijkse kostenpercentage aan te geven, moet de consument in de schriftelijke overeenkomst behoorlijk worden voorgelicht. Deze

voorlichting moet ten minste de in artikel 6, lid 1, tweede streepje, voorgeschreven gegevens bevatten.”

7 Artikel 6, leden 1 en 2, van richtlijn 87/102 bepaalt:

„1. Niettegenstaande de uitzondering bedoeld in artikel 2, lid 1, sub e, dient de consument, bij een overeenkomst tussen een krediet- of financiële instelling en de consument inzake kredietverlening in de vorm van een debetstand van rekening-courant, niet zijnde een kredietkaartrekening, bij of vóór het sluiten van de overeenkomst in kennis te worden gesteld: **[OR.7]**

- van de eventuele kredietlimiet;
- van het jaarlijkse rentepercentage, de kosten welke bij het sluiten van de overeenkomst van toepassing zijn en de voorwaarden waaronder die kunnen worden gewijzigd;
- van de wijze waarop de overeenkomst kan worden beëindigd.

Deze informatie moet schriftelijk worden bevestigd.

2. Voorts dient de consument gedurende de looptijd van de overeenkomst in kennis te worden gesteld van iedere wijziging van het jaarlijkse rentepercentage en van de kosten, op het ogenblik waarop deze wijziging zich voordoet. Deze informatie kan worden verstrekt in een rekeningafschrift dan wel op een andere wijze die voor de lidstaten aanvaardbaar is.”

8 Artikel 14 van deze richtlijn bepaalt:

„1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de kredietovereenkomsten niet, ten nadele van de consument, afwijken van de bepalingen van het nationale recht die uitvoering geven aan of overeenstemmen met deze richtlijn.

2. De lidstaten zien er verder op toe dat de door hen ter uitvoering van deze richtlijn vast te stellen bepalingen niet kunnen worden omzeild door een overeenkomst een bijzondere vorm te geven, met name door het kredietbedrag over verschillende overeenkomsten te verdelen.”

9 Volgens artikel 15 van deze richtlijn geldt:

„Deze richtlijn belet de lidstaten niet om, met inachtneming van hun verplichtingen voortvloeiend uit het Verdrag, verder reikende voorschriften ter bescherming van de consument te handhaven of aan te nemen.”

Richtlijn 2005/29

Artikel 11, leden 1 en 2, van richtlijn 2005/29 bepaalt:

„1. De lidstaten zorgen voor de invoering van passende en doeltreffende middelen ter bestrijding van oneerlijke handelspraktijken, zodat de naleving van deze richtlijn in het belang van de consumenten kan worden afgedwongen.

[...]

2. In het kader van de in lid 1 bedoelde bepalingen verlenen de lidstaten aan rechterlijke of bestuurlijke instanties bevoegdheden om, ingeval zij deze maatregelen, rekening houdend met alle belangen die op het spel staan en met name het algemeen belang, nodig achten:

a) te bevelen dat de oneerlijke handelspraktijken worden gestaakt of een gerechtelijke procedure in te leiden ter verkrijging van zo'n bevel,

of

b) indien de oneerlijke handelspraktijk nog niet is uitgevoerd, maar op het punt staat te worden uitgevoerd, de praktijk te verbieden of een gerechtelijke procedure in te leiden **[OR.8]** om de praktijk te laten verbieden, ook zonder bewijs van daadwerkelijk geleden verlies of schade of van opzet of onachtzaamheid van de handelaar.”

In het arrest Banco Español (C-618/10, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie) heeft het Hof voor recht verklaard: „Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten moet aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een regeling van een lidstaat zoals die in het hoofdgeding, op grond waarvan een rechter die om een betalingsbevel is verzocht, zelfs indien hij daartoe over de nodige gegevens ten aanzien van het recht en van de feiten beschikt, niet ambtshalve, wanneer de consument geen verzet heeft aangetekend, in limine litis of op enig ander ogenblik in de procedure kan nagaan of een beding over moratoire interesten in een overeenkomst tussen een handelaar en een consument oneerlijk is.”

In de beschikking in de zaak Pohotovost/Korčkovská (C-76/10, Jurispr. blz. I-11557) heeft het Hof geoordeeld: „In omstandigheden als die in het hoofdgeding kan het ontbreken van het jaarlijkse kostenpercentage in een consumentenkredietovereenkomst, waarvan de vermelding van essentieel belang is in het kader van richtlijn 87/102/EEG van de Raad van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet, zoals gewijzigd bij richtlijn 98/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998, een beslissende factor zijn in het onderzoek door een nationale rechter van de vraag of een in een consumentenkredietovereenkomst opgenomen beding dat betrekking heeft op de kosten van dat krediet, maar waarin een dergelijke vermelding ontbreekt, duidelijk en begrijpelijk is geformuleerd in de zin van artikel 4 van richtlijn 93/13. Zo dat niet het geval is, mag die rechter **ambtshalve** beoordelen of, gelet op alle omstandigheden rond de sluiting van die overeenkomst, het ontbreken van de

vermelding van het jaarlijkse kostenpercentage in het beding van die overeenkomst dat betrekking heeft op de kosten van dat krediet, aan dat beding een oneerlijk karakter kan verlenen in de zin van de artikelen 3 en 4 van richtlijn 93/13. Niettegenstaande de mogelijkheid om voornoemde overeenkomst aan richtlijn 93/13 te toetsen, moet richtlijn 87/102 evenwel aldus worden uitgelegd dat zij de nationale rechter in staat stelt om de bepalingen tot omzetting in nationaal recht van artikel 4 van laatstgenoemde richtlijn, volgens welke het ontbreken van de vermelding van het jaarlijkse kostenpercentage in een consumentenkredietovereenkomst ertoe leidt dat het verstrekte krediet rente- en kostenvrij wordt geacht, ambtshalve toe te passen.”

In punt 76 van diezelfde beschikking heeft het Hof voorts vastgesteld: „In omstandigheden als die in het hoofdgeding moet richtlijn 87/102, zonder dat in het licht van richtlijn 93/13 moet worden onderzocht of het beding waarin de vermelding van het JKP achterwege is gelaten, een oneerlijk karakter heeft, derhalve aldus worden uitgelegd dat zij de nationale rechter in staat stelt om de bepalingen tot omzetting in nationaal recht van artikel 4 van eerstgenoemde richtlijn, volgens welke het ontbreken van de vermelding van het JKP in een consumentenkredietovereenkomst ertoe leidt dat het verstrekte krediet rente- en kostenvrij wordt geacht, **ambtshalve toe te passen** (zie naar analogie met betrekking tot artikel 11, lid 2, van richtlijn 87/102, arrest Rampion en Godard, reeds aangehaald, punt 69).”

IV. Prejudiciële vraag

In het onderhavige geval beroept CD Consulting zich op rechten uit een wissel die zijn oorsprong vindt in een consumentenkredietovereenkomst. De verwijzende rechter is tot die vaststelling gekomen op basis van de bij het dossier gevoegde documenten inzake de voor de Okresný súd Humenné gevoerde executieprocedure, in het kader waarvan POHOTOVOSTĚ aanvankelijk had verzocht om gedwongen tenuitvoerlegging van consumentenkredietovereenkomst nr. 805700014 op grond van het arbitraal vonnis. [Een dergelijke] consumentenkredietovereenkomst is, in het kader van een executieprocedure, in het verleden reeds in strijd bevonden **[OR.9]** met het Unierecht. De overeenkomst vermeldt het JKP niet en voorziet in een sanctie die in de gerechtelijke praktijk is aangemerkt als een oneerlijk contractueel beding (91,25 % verdragingsrente per jaar).

Het lijkt erop dat met het endossement van de wissel wordt beoogd, het Unierecht te omzeilen. In een procedure die betrekking heeft op de rechten die voortvloeien uit een geëndosseerde wissel, beoordeelt de rechter immers in beginsel niet de oorzaak van de aan de wissel ten grondslag liggende rechtsverhouding (zie in het bijzonder artikel 495 van het burgerlijk wetboek en artikel 17 van de wisselbriefwet). Derhalve rijst de vrees dat de juridische constructie bestaande in het endosseren van wissels aan een derde (geëndosseerde) het mogelijk maakt,

bedragen van de consument te eisen op grond van oneerlijke contractuele bedingen, alsook betaling te verlangen van rente en kosten, hoewel de schuldeiser zijn verplichting, het JKP te vermelden, niet is nagekomen. In een procedure die betrekking heeft op de rechten uit hoofde van een geëndosseerde wissel, mag de rechter namelijk in beginsel niet de oorzaak en de aard van de rechtsverhouding onderzoeken die aan de wissel ten grondslag liggen. Op die beginselen heeft CD Consulting haar verzoek om betaling van de wissel gebaseerd.

In arrest C-618/10 heeft het Hof uitspraak gedaan over een soortgelijke rechtsvraag, en vastgesteld dat een regeling van een lidstaat die de rechter die om een betalingsbevel is verzocht, niet toestaat zijn rechterlijke toetsing ambtshalve te verrichten, onverenigbaar is [met het Unierecht]. In dat arrest luidt het oordeel van het Hof namelijk: „Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten moet aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een regeling van een lidstaat zoals die in het hoofdgeding, op grond waarvan een rechter die om een betalingsbevel is verzocht, zelfs indien hij daartoe over de nodige gegevens ten aanzien van het recht en van de feiten beschikt, niet **ambtshalve**, wanneer de consument geen verzet heeft aangetekend, in limine litis of op enig ander ogenblik in de procedure kan nagaan of een beding over moratoire interesten in een overeenkomst tussen een handelaar en een consument oneerlijk is.”

De verwijzende rechter betwijfelt of het nationale recht verenigbaar is met het beginsel van doeltreffendheid van het Unierecht en vraagt zich af of een regeling als die in het hoofdgeding het de consument niet buitensporig moeilijk en zelfs onmogelijk maakt om zijn rechten uit te oefenen op bescherming tegen oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en tegen schending van de op de beroepsbeoefenaar rustende verplichting om in consumentenkredietovereenkomsten het JKP te vermelden.

Het ziet ernaar uit dat het gevaar dat de rechten van de consument worden geschonden, na endossement van de wissel nog groter is dan het geval was in de arbitrageprocedure, aangezien valt te vrezen dat de consument, na endossement, niet alleen niet zal aanvoeren dat er sprake is van oneerlijke contractuele bedingen, maar dergelijke bedingen in beginsel zelfs niet kan aanvechten. Evenzo wordt het hem onmogelijk gemaakt schending aan te voeren van de rechten die hem zijn toegekend voor het geval dat de consumentenkredietovereenkomst het JKP niet vermeldt. De mogelijkheden van de consument om toe te treden tot de verhouding tussen de endossant en de geëndosseerde, zijn nagenoeg onbestaande. Uit het dossier blijkt niet dat de geëndosseerde (verzoekster) ten nadele van de consument heeft gehandeld, en er moet op worden gewezen dat de voorwaarden waaronder de consument overeenkomstig artikel 17 van de wisselbriefwet kan bewijzen dat zijn contractuele rechten zijn geschonden en kan aantonen wat de oorzaak is van de aan de wissel ten grondslag liggende rechtsverhouding, erg zwaar zijn.

De uitkomst van de onderhavige procedure hangt af van het antwoord van het Hof op de prejudiciële vraag. Indien het antwoord van het Hof bevestigend luidt, kan de verwijzende rechter de overeenkomst beoordelen, ook al is de wissel geëndosseerd en ondanks het feit dat het op wissels toepasselijke recht uiterst formeel en abstract is. In dat geval kan hij ambtshalve beoordelen of er sprake is van oneerlijke contractuele bedingen (artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13) en of de betrokken kredietovereenkomst moet worden geacht rente- en kostenvrij te zijn ten gevolge van het feit dat zij geen melding maakt van het JKP (artikel 4, lid 2, van richtlijn 87/102) (beschikking C-76/10, punt 76).**[OR.10]**

(omissis) [*de prejudiciële vraag wordt nogmaals weergegeven*]

(omissis) Prešov, 16 oktober 2013

[ondertekeningen]